

## Mexikó

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.10.

### Fertőzöttség állapota

**Fertőzések száma:** az Egészségügyi Minisztérium friss adatai szerint a regisztrált koronavírus-megbetegedések száma 1.466.490 Halálesetek száma 128.822

**Járványhelyzet állapota:** A járványgörbe csökkenő tendenciája lelassult, a hatóságok az esetszámok újbóli emelkedésének veszélyét jelzik. Mexikó az amerikai Pfizer, a kínai CanSinBio és a brit AstraZeneca cégekkel kötött előszerződést Covid-19 oltóanyag beszerzésére. A Pfizer oltóanyagból 17,2 millió személy beoltására elegendő dózissal számolnak 2020 decemberétől Az AstraZeneca oltóanyaga esetében év végére várják a szükséges vizsgálatok lezárulását Az első 3.000 dózis december 23-án megérkezett Mexikóvárosba, és december 24-én be is adták az érkezett adagokat. A szállítás mostantól folyamatos lesz, 2021. január 31-ig 1,4 millió dózis átvételével számolnak. A távlati célkitűzés a 16 évesnél idősebb lakosság 75%-ának beoltása. Az AstraZeneca oltóanyagának alkalmazását 2021. január 4-én jóváhagyta a mexikói gyógyszerfelügyeleti hatóság. Ezt az oltóanyagot ezután a tervek szerint Mexikóban gyártják, és 77,4 millió személy beoltására elegendő dózis előállítását tervezik 2021 márciusa és augusztusa között. . A tervek szerint Mexikó lesz az első latin-amerikai ország, ahol a CanSinBio oltását a 3. fázisban tesztelik, a számítások szerint 10-15.000 önkéntesen; az oltóanyag október 30-án Mexikóba érkezett. Ebből a készítményből 35 millió személy beoltására elegendő mennyiséget várnak.

Mexikó 3,49 milliárd pesó előleget fizetett az ENSZ Covax mechanizmusán keresztül 51,57 millió dózis Covid-oltásért.

December 8-án az egészségügyi hatóságok közzétették a lakosság beoltásának menetrendjét. Az oltások alkalmazását megkezdik, mihelyt megérkezik a Pfizer oltóanyagának első szállítmánya, várhatóan december harmadik hetében. Az első, 2021 februárjában lezáruló szakaszban az egészségügyi dolgozók „első vonalban” szolgáló részét oltják be (a tervek szerint 125.000 személyt), az első oltásokat Mexikóváros és Coahuila állam egészségügyi dolgozói kapják. A második szakaszban (2021. február-április) az első szakaszban kimaradt egészségügyi dolgozókkal és a 60 évesnél idősebb személyekkel folytatódik az oltási folyamat. A következő szakaszokban életkor szerint csökkenő sorrendben oltják be a lakosságot: a 3. szakaszban az ötvenes éveikben járókat, a negyedikben a negyvenes éveikben járókat, stb.

A december 30. és január 5. közötti időszakban újra enyhe növekedés volt tapasztalható: az esetszámok napi átlaga 9.396-ra emelkedett. Látványos a csökkenés az aktív esetek számában: a karácsony előtti napokban elérte a 64.000-et, január 5-én viszont „csak” 53.894 aktív esetet tartottak nyilván. Az aktív esetek eloszlása hatalmas eltérést mutat az egyes tagállamok között. Az 53.894 aktív esetből 22.444 fővárosi lakos, 4.970 pedig México államban él (a két szövetségi entitás területe az ország összterületének alig több mint 1%-a). 21 tagállamban az aktív esetek száma nem éri el az ezer főt; a „rangsort” záró Campeche államban 37 aktív esetet tartanak nyilván.

## Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

### **Lakossági korlátozások, feloldási ütem:**

2020. június 1-jétől heti „jelzőlámpa rendszer” kerül bevezetésre az egyes szövetségi államokban alkalmazható korlátozási feloldásokra, az újra nyitás kivitelezésére. A társadalmi távolságtartást, a higiéniai szabályokat valamennyi nyilvános helyen és az irodákban be kell tartani.

A január 2-án közzétett, január 4-től két héten át hatályban lévő szemafor öt tagállamot sorol piros kategóriába, ez eddig is piros besorolású Baja Californiát, a fővárost és az azt körülvevő México tagállamot, valamint Morelost és Guanajuatót, utóbbi kettőben a piros szemaforhoz kapcsolódó intézkedések már december 24-én (Morelos), illetve december 25-én (Guanajuato) hatályba léptek. Az ország nagy része (21 tagállam, köztük az előző szemaforban sárga besorolású Sinaloa és Tamaulipas) narancssárga kategóriában lesz. Sárga besorolást kap Aguascalientes, Baja California Sur, Quintana Roo és Veracruz (előbbi három az előző szemaforban narancssárga besorolású volt). Továbbra is zöld besorolású Campeche és Chiapas, mindkettő immár több hónapja.

Mexikóvárosban és México államban a nem létfontosságúnak ítélt kereskedelmi és gazdasági tevékenységeket fel kell függeszteni, ez a gyakorlatban elsősorban a vendéglátóipar, valamint a sport, szabadidős és kulturális intézmények bezárását jelenti. Az éttermek csak elvitelre árusíthatnak, a szállodák befogadókapacitásuk 30%-áig fogadhatnak vendégeket. A fővárosban mobil járványkórházakat állítanak fel (a Covid-19 megbetegedések ellátásra szolgáló ágyak kihasználtsága 86%-os, december 23-án újabb 400 ágygal bővítették a kapacitást), és más tagállamokból csoportosítanak át egészségügyi személyzetet. A korábban a kereskedelemben és a vendéglátásban bevezetett QR kódos beléptetést a tömegközlekedés egy részére is kiterjesztik. A történelmi belvárosban, a város nagybani piacán beléptetőkapukkal szabályozzák ez egy időben jelenlévők számát. Az intézkedésekkel párhuzamosan folyamatosan bővítik a kórházi kapacitást, újabb egészségügyi intézményeket alakítanak át covid-ellátóhellyé. December 6-án 25 önkéntes egészségügyi szakembert csoportosítottak át a hosszabb ideje zöld kategóriában található Campeche államból Mexikóvárosba.

### **Gazdasági korlátozások:**

A „létfontosságú tevékenységek” listájába felvételre került az építőipar, bányászat és a szállítóeszközök gyártása. Ezek június 1-től újra indulhatnak.

Korlátozások megszüntetése az iskolai és munkavállalási tevékenységre vonatkozóan, azon önkormányzatoknál ahol nincs fertőzés. Május 18.-ától megnyitják azon 15 szövetségi állam 269 megyéjét, ahol nincs fertőzés és nem határosak fertőzött másik megyével.

Minden cégnél és létesítményben kötelezően alkalmazni kell az egészségügyi intézkedések betartatását.

2020. június 1-jétől heti „jelzőlámpa rendszer” kerül bevezetésre az egyes szövetségi államokban alkalmazható korlátozási feloldásokra, az újra nyitás kivitelezésére. A „jelzőlámpa rendszer” alapján fokozatosan megindulnak a társadalmi, szociális és oktatási tevékenységek.

A jelzőlámpa rendszer 4 színű lesz, amit az Egészségügyi Minisztérium hetente fog felülvizsgálni jelezve a COVID\_19 veszélyességi fokozatot és a lakosság által betartandó protokollt.

- Piros lámpa: maximális veszélyhelyzet - csak a létfontosságú tevékenységek (élelmiszeripar, energiaszolgáltatás, gyógyszerellátás, stb.) folytathatók. Most már a bányászat, építőipar és a szállítóeszközyártás is ezek közé tartozik.
- Narancssárga lámpa: magas veszélyhelyzet - a létfontosságú tevékenységek mellett néhány más ágazat is megkezdheti a tevékenységét, de maximálisan ügyelve a veszélyeztetett (idős, terhes, krónikus betegségben szenvedő) dolgozók védelmére. A nem létfontosságú munka csak csökkentett szinten folyhat. A nyitott nyilvános helyek - pl. parkok - csökkentett kapacitással kinyithatnak.
- Sárga lámpa: közepes veszélyhelyzet - az ebbe a besorolásba tartozó államokban nincs
  - o megkötés a munkavégzést illetően, a zárterű nyilvános helyek is újrakezdehetik működésüket, de csak korlátozások (csökkentett kapacitás) mellett.
- Zöld lámpa: mindennapi helyzet - újraindul a társadalmi élet, az oktatás és a gazdasági élet valamennyi szereplője visszatér a normál kerékvágásba.

A főváros június 29-től reaktíválja korábban felfüggesztett újrainvitási menetrendjét. Június 29-től újra dolgozhatnak a háztartási alkalmazottak, megnyithatnak eddig bezárt kiskereskedelmi egységek és szabadterti sportpályák. Június 30-án újrainvit a történelmi városközpont, július 1-től újrainvithatnak az éttermek (befogadóképességük 30-40%-áig) és szállodák (kapacitásuk 30%-áig). Július 2-től újra lehetnek utcai piacok, július 3-ától újrainvithatnak a fodrászatok és szépségszalonok, július 6-tól kapacitásuk 30%-ig a bevásárlóközpontok. A templomok, mozik, színházak, rendezvénytermek, múzeumok, vidámparkok továbbra is zárva tartanak.

Augusztus 10-től engedélyezték az uszodák, 11-től a múzeumok és 11-től a mozik újrainvitását kapacitásuk 30%-ig. Együttal a bárók és diszkók étteremként (az azokra vonatkozó előírások betartásával) megnyithattak, de a nyitva tartás csak este 23:00 óráig engedélyezett. Szeptemberben fokozatosan újrainvitnak a múzeumok, kulturális központok és régészeti látogatóhelyek. Mozik, színházak, múzeumok régészeti lelőhelyek az ország legnagyobb részén csak korlátozott befogadóképességgel és szigorú egészségügyi szabályok (maszkviselés, kézfertőtlenítés, stb.) látogathatók. A koncerttermek továbbra is zárva vannak, a sportbajnokságok mérkőzései zárt kapuk mögött, nézők nélkül folynak.

A közigazgatásban **szeptember 30-ig** folytatják a távmunkát, illetve a turnusokban/eltolt munkaidőben való foglalkoztatást. A rizikófaktossal rendelkezők (60 év felettek, betegek, terhes, vagy szoptató anyák) esetében a távmunka biztosítása kötelező. Szeptember 30-ig nem engedélyezettek a külföldi utazások az állami alkalmazottak számára. A fővárosban továbbra is távmunkában dolgozik a városi hivatalok jelentős része, a város kormányfője a távmunka lehetőség szerinti fenntartására bízta a magánszféra munkaadóit is.

Augusztus 24-én megkezdődött az új tanév, **az oktatás egyelőre távoktatás formájában folyik**. A tantermi oktatás csak zöld járványügyi besorolásnál kezdődhet. Egyelőre a zöld kategóriába sorolt Campeche államban sem indították újra a helyszíni oktatást, a szövetségi és

helyi hatóságok úgy döntöttek, hogy a döntés meghozatala előtt megvárják, hogy alakulnak a járvány számai az aktuális szemafor alatt.

A tantermi oktatás csak zöld járványügyi besorolásnál kezdődhet meg állami és magán fenntartású oktatási intézményekben egyaránt. A szövetségi oktatási minisztérium bejelentette, hogy az zöld besorolású tagállamokban 2021. januárjában meg kell kezdeni a helyszíni oktatást. A sárga besorolású tagállamokban a helyszíni oktatás újraindítása önkéntes. Január 5-ig a helyszíni oktatás újra kezdésének időpontját nem közölték, sőt az aznapi járványügyi sajtótájékoztatón olyan kijelentés is elhangzott, hogy a helyszíni oktatás akkor indul újra, ha a pedagógusokat is beoltották.

## Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Nemzetközi kereskedelmi korlátozás nem került bevezetésre, kivéve a COVID-19-el kapcsolatos egyes egészségügyi termékek, berendezésekre vonatkozóan.

## Logisztika és szállítmányozás állapota

*Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás:* Nincs korlátozás sem a személyforgalom, sem az áru fuvarozás terén. A mexikói és az amerikai kormány bejelentette, hogy március 21-től a két ország szárazföldi határát lezárják a nem halaszthatatlan („non-essential”), pl. turizmus vagy pihenés célú személyforgalom előtt. **A tilalom a kereskedelmi forgalmat, valamint a légi közlekedést nem érinti.** A korlátozásokat változatlan tartalommal 2021. január 21-ig meghosszabbították.

*Nagyobb árulogisztikai központok (kikötők, repterek) helyzete:* Valamennyi reptér és tengeri kikötő üzemel. Az 5 nemzetközi reptéren (köztük a fővárosban) a hadsereg vette át az egészségügyi ellenőrzést.

A mexikói Külügyminisztérium, mint útlevélhatóság bejelentette, hogy a járványhelyzet miatt további intézkedésig felfüggeszti az útlevél ügyintézését a fővárosban. A szolgáltatást akkor indítják újra, amikor Mexikóváros egészségügyi hatóságai erre megfelelőnek ítélik a helyzetet.

## Gazdasági kilátások

A GDP 2020-ban várható visszaesését 7-9% közé teszik a „nem elengedhetetlen” gazdasági tevékenységek leállításának várható időtartama függvényében. A mexikói kőolaj export ára 20 USD/hordó alá esett, és ezzel egyre távolabb kerül a költségvetésben kalkulált 49 USD hordónkénti bevételtől. Ez negatív hatással van az államháztartásra. Mexikónak 150 milliárd pesó (6 milliárd USD-s) tartalékalap áll rendelkezésre a költségvetés stabilizálására. Az államadósság 78%-a pesóban van és 81%-a fix kamatozású, hosszú lejáratú. A kincstárnak 330 milliárd pesó (13,2 milliárd USD) likvid pénze van. Munkanélküliség: másfél hónap alatt a hivatalosan foglalkoztatottak száma 753 280 emberrel csökkent országos szinten. 2020 végére körülbelül egymillió elveszett munkahellyel számolnak, ami nem tartalmazza az „informális” szektorban dolgozók létszámát.

A Covid-19 járvány február– szeptember között a mexikóvárosi GDP 8,72%-os csökkenését és 198 400 munkahely elvesztését okozta. Amennyiben a növekvő fertőzések miatt újra a piros zónába sorolnák vissza a fővárost, az katasztrofális következményekkel járna: legalább 135.000

vállalkozásnak kellene véglegesen bezárnia, és további munkahelyek ezrei szűnnének meg. Az elvesztett munkahelyek csaknem fele (46%-a) a mikro-, kis- és középvállalkozásokat érinti. Járműipar - az összeszerelő üzemek felkerültek a „létfenntartású tevékenységek” listájába, ezért június 1.-vel ezekben újra indulhat a termelés. Mexikó és USA megegyezett arról, hogy az USMCA új származási szabályai bevezetésére Mexikó haladékot kap.

Orvosi műszergyártás és gyógyszeripar – az eddigi jelentős FDI további növekedése várható. Valamennyi eddig betelepült amerikai és európai gyártó fokozza a helyi R+D tevékenységét, bővíti gyártókapacitását.

## Gazdasági válságkezelő intézkedések

**Fiskális intézkedések:** Április 22-én egy 11 pontból álló gazdaságvédelmi rendelet került bejelentésre. Főként kormányzat költségmegtakarító intézkedések, de 3 millió pesos hitelcsomag (25 000 peso/minihitel) a KKV-k és minivállalkozók számára; állami projektek 2 millió új munkahely létrehozására. Az Állami Munkavállalók Biztonsági és Szociális Szolgáltatásainak Intézete (ISSTE) 35 milliárd peso (1,4 milliárd USD) alapjából 670.000 munkavállaló részére egyenként 20.000-56.000 peso értékű személyi kölcsön folyósítása. A FOVISSTE/INFONAVIT állami lakáshitel intézet 170 milliárd peso (6,8 milliárd USD) értékű lakáshitel programja 442.500 dolgozónak, mellyel 270.000 munkahelyet teremtenek. 8 millió nyugdíjas részére 4 havi nyugdíj előre kifizetésre került 42 millió peso (1,7 millió USD) értékben. A Mexikói Központi Bank, 750 milliárd peso értékű tőkeinjekcióval támogatja a kereskedelmi bankok hiteltevékenységét. A BID Invest (az Amerikaközi Fejlesztési Bank Csoport tagja) és a CMN bejelentette, hogy 12 milliárd dollár keretösszegű hitelprogramot nyújt, mellyel 30.000 kis-közepes- és mikro vállalatnak kíván kedvező hitelt nyújtani, alacsony kamatozással, 90 napos lejáratával.

Július 23-án az Idegenforgalmi Minisztérium széles körű pénzügyi programot hirdetett meg a COVID-19 világjárvány hatásának enyhítésére. A program kölcsönöket nyújt 441,1 millió EUR összértékben a túrizmusban működő cégek számára. A finanszírozást a Bancomext és a NAFIN, a két legfontosabb állami fejlesztés bank végzi. Egyenként 7.740 euró és 1,1 millió euró közötti kölcsönöket lehet majd igényelni, 5% és 13,5% közötti kamattal, hat hónapos türelmi idővel.

A mexikóvárosi önkormányzat 2021 január 5.-én 500 millió pesos hitelcsomagot jelentett be az egészségügyi intézkedések miatt a tönkremenetel szélére jutott mikro- és kisvállalkozások részére. Az éttermi dolgozók egyszeri 2.200 peso (kb. 33.000 HUF) segílyt igényelhetnek. A város történelmi belvárosában működő, a bezárások által érintett vállalkozások részére január hónapban elengedik az alkalmazottak juttatásai után fizetendő adót.

**Monetáris intézkedések:** a Központi Bank 4,5 %-ra csökkentette az irányadó kamatlábat.

## Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

A válság előtti helyzethez hasonlóan:

- **Járműipari részegységek, műszerek** - Mexikó a világ 6.-ik legnagyobb autógyártásával rendelkezik, jelenleg is az exportunk több mint 50%-át a motorblokkok, hengerfejek exportja adja.

- **Gyógyszer - és orvosi műszeripar** - a Richter Gedeon évek óta saját céggel van jelen a piacon. Az orvosi berendezések terén a labor felszerelések, orvosi műszerek, kórházi felszerelések, gyógyászati segédeszközök, implantátumok, protézisek, mérőműszerek iránt mutatkozik folyamatos kereslet.
- **ITC, biztonságtechnika, elektronikai alkatrészek- és berendezések** – smart city megoldások, városi közvilágítás- és térfigyelő kamera rendszerek az önkormányzatok fejlesztési projektjeihez;
- **Feldolgozóipar (műanyagipar) - fém, műanyag- és fa alapú feldolgozott termékek** (háztartási-, lakásfelszerelések, PVC padlók, műanyag játékok, stb.)

Online B2B-k szervezésére nyitott ágazatok: május óta a kiállítások és B2B-k szervezésénél valamennyi szektorban áttértek a videokonferenciák és webinarok megtartására

***Elérhető nemzetközi tenderek:*** <https://compranet.hacienda.gob.mx/web/login.html>